

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Τηλ. επικ.: 213.130.7023 / 7224
Email: koinovouleftikos@justice.gov.gr**

Αθήνα, 24 - 02 - 2026

Αρ. Πρωτ.: 22

Προς:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοιν.: Βουλευτή κ. Πέτρο Παππά
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Αναφορά: 1265 /28-01-2026

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 1265/28-01-2026 Αναφοράς που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Πέτρος Παππάς, με θέμα: *«Ενημέρωση σχετικά με την αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου της δικαστικής συμπαράστασης»* και της επ' αυτής συνημμένης με αρ.πρωτ.91/26-01-2026 Επιστολής της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ), θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα :

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία συστάθηκε και συγκροτήθηκε η υπ' αριθ. 35762/Φ.371/21-05-2024 Ομάδα Εργασίας (ΑΔΑ: ΨΑΘΣΩ-70Β), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, με αντικείμενο τη μελέτη του θεσμικού πλαισίου της Δικαστικής Συμπαράστασης (άρθρα 1666- 1686ΑΚ) και υιοθέτησης του θεσμού της υποστηριζόμενης λήψης αποφάσεων. Η εν λόγω ομάδα εργασίας έχει ολοκληρώσει τις εργασίες της και παρέδωσε σχέδιο τροποποίησης των άρθρων 1666 έως 1688 του Αστικού Κώδικα, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του θεσμού της Δικαστικής Συμπαράστασης και την προσαρμογή της χώρας στα διεθνή πρότυπα. Σύμφωνα δε με τον προγραμματισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης η ανάρτηση του νομοσχεδίου σε δημόσια διαβούλευση και συνακόλουθα η κατάθεσή του στη Βουλή αναμένεται να πραγματοποιηθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2026.

Περαιτέρω, σας αναφέρουμε ότι το σχέδιο νόμου ανταποκρίνεται στο άρθρο 12 της Σύμβασης και στις Τελικές Παρατηρήσεις και Συστάσεις της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών και, συγκεκριμένα, στην αντικατάσταση του συστήματος υποκαθιστάμενης λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένων των μηχανισμών δικαστικής συμπαράστασης, με το καθεστώς της υποστηριζόμενης λήψης αποφάσεων που σέβεται την αυτονομία, τη θέληση και τις προτιμήσεις του ατόμου που πρόκειται να τεθεί σε αυτό το καθεστώς.

Άξονα των προτεινόμενων ρυθμίσεων αποτελούν ο σεβασμός και η πλήρης διασφάλιση των δικαιωμάτων, με την παροχή εγγυήσεων ότι δεν θα υφίστανται καταχρηστικές συμπεριφορές σε βάρος της ζωής, της περιουσίας και της προσωπικότητας των ατόμων. Αλλάζει η επί πολλές δεκαετίες κυρίαρχη αντίληψη ότι η αναπηρία ή η σωματική/ψυχική ασθένεια οδηγεί αδιακρίτως σε επ' αόριστον απώλεια της ικανότητας λήψης αποφάσεων και, εν πολλοίς, της δικαιοπρακτικής ικανότητας.

Επίσης, επιδιώκεται η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου προστασίας των ατόμων που τίθενται υπό το καθεστώς της δικαστικής συμπαράστασης, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό και την προσαρμογή της χώρας στα διεθνή πρότυπα.

Σύμφωνα με τις συστάσεις της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες (Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, που κυρώθηκε με τον ν. 4074/2012, Α' 88), επιβλήθηκε στα συμβαλλόμενα κράτη να αναθεωρήσουν τις εθνικές διατάξεις που προβλέπουν θεσμούς υποκατάστασης στη λήψη αποφάσεων και να λάβουν άμεσα μέτρα για τη νομοθέτηση πολιτικών προς κατάργηση αντίστοιχων καθεστώτων και την αντικατάστασή τους με μοντέλα υποστηριζόμενης λήψης αποφάσεων που σέβονται την αυτονομία, τη βούληση και τις προτιμήσεις του ατόμου με αναπηρία.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, εισάγεται η δικαστική μέριμνα, με δυνατότητα είτε αναπλήρωσης είτε περιορισμού της δικαιοπρακτικής ικανότητας του προσώπου από τον ασκούντα αυτήν (πλήρως ή μερικώς), η οποία αντικαθιστά τη στερητική ή επικουρική δικαστική συμπαράσταση. Έτσι, επιχειρείται η αναβάθμιση του θεσμού και η ενίσχυση της προστασίας και φροντίδας των ατόμων που τίθενται υπό το καθεστώς της, παρέχοντας επιπλέον τη δυνατότητα υποβολής ενός προσώπου σε καθεστώς υποστηριζόμενης λήψης αποφάσεων, προκειμένου το υποστηριζόμενο άτομο να αποφασίζει πλέον αυτόνομα, χωρίς δηλαδή την τυχόν συναίνεση του συμπαραστάτη όπως συμβαίνει σήμερα, με σεβασμό στην προσωπικότητα και την αληθή βούλησή του.

Επιπλέον, συστήνεται Μητρώο Δικαστικής Μέριμνας στο οποίο θα καταχωρίζονται όλες οι αποφάσεις που διατάσσουν την υποβολή προσώπου σε δικαστική μέριμνα καθώς και τα κρίσιμα στοιχεία κάθε υπόθεσης, με σκοπό τη δημιουργία αρχείου και την τήρηση στατιστικών. Επίσης, θεσπίζεται η υποχρέωση περιοδικού επανελέγχου της απόφασης δικαστικής μέριμνας ανά τριετία, με σκοπό την ενδεχόμενη αναθεώρηση ή και άρση της, προς το συμφέρον του ατόμου.

Τέλος, σημειώνεται ότι θα δίδεται η δυνατότητα διαλειτουργικότητας μεταξύ των αρμοδίων υπηρεσιών για την άντληση των απαραίτητων δικαιολογητικών κατά την κατάθεση της αίτησης δικαστικής μέριμνας, καθώς και ενεργοποίησης των ηλεκτρονικών επιδόσεων, με σκοπό τον περιορισμό των εξόδων και την επιτάχυνση της διαδικασίας.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ**

Με εντολή Υπουργού
Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη του Γραφείου

Γαβριέλα Σαρρή

Αριθμός σελίδων εγγράφου: ...2...
Αριθμός σελίδων συνημμένων:0...
Σύνολο σελίδων: 2